

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 911

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 19 decembrie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	
LEGI ȘI DECRETE				
536.				
— Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 76/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței.....	2			
844.				
— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 76/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței.....	2			
★				
537.				
— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2003 privind subvenționarea dobânzilor aferente creditelor ipotecare acordate pentru construcția de locuințe prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe.....	3			
845.				
— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2003 privind subvenționarea dobânzilor aferente creditelor ipotecare acordate pentru construcția de locuințe prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe.....	3			
★				
538.				
— Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 55/2003 privind unele măsuri pentru derularea				
			procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului.....	4
		846.		
		— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 55/2003 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului.....	4	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE				
		Decizia nr. 445 din 25 noiembrie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 pct. 2 și 3 din titlul I al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002.....	5-8	

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE**

privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 76/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 76 din 28 august 2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței, adoptată în temeiul art. 1 pct. II.2 din Legea nr. 279/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 619 din 30 august 2003, cu următoarea modificare:

— **La articolul I punctul 1, alineatul (3) al articolului 3 va avea următorul cuprins:**

„(3) Pentru transportul prin conducte magistrale al țițeiului și produselor petroliere din țară și din import, ajustarea tarifelor se va face pe baza cursului mediu de schimb al leului față de dolarul S.U.A. pe primele 20 de zile ale lunii în care se solicită ajustarea, calculat pe baza datelor comunicate de Banca Națională a României.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 15 decembrie 2003.
Nr. 536.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET**

pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 76/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 76/2003 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2001 privind regimul prețurilor și tarifelor reglementate, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 12 decembrie 2003.
Nr. 844.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2003 privind subvenționarea dobânzilor aferente creditelor ipotecare acordate pentru construcția de locuințe prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53 din 12 iunie 2003 privind subvenționarea dobânzilor aferente creditelor ipotecare acordate pentru construcția de locuințe prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 25 iunie 2003, cu următoarele modificări:

1. **La articolul 1, alineatele (1) și (3) vor avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — (1) Persoanele fizice cu cetățenie română, domiciliat în România, pot beneficia de subvenționarea dobânzii la creditele ipotecare acordate de către bănci și sucursalele băncilor străine autorizate să funcționeze în România, denumite în continuare *bănci*, doar pentru prima locuință construită prin intermediul programelor promovate și derulate de Agenția Națională pentru Locuințe.

(3) Creditele ipotecare care se acordă în condițiile alin. (2) se exprimă în lei, corelat la rata de schimb lei-euro practică de bănci.“

2. **Articolul 3 va avea următorul cuprins:**

„Art. 3. — Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe, va acorda o subvenție de până la 4 puncte procentuale din rata dobânzii plătite de beneficiarii creditelor ipotecare care achiziționează prima locuință construită prin programele Agenției Naționale pentru Locuințe, în condițiile prevăzute la art. 1 și în limita sumelor prevăzute anual cu această destinație prin legea bugetului de stat.“

3. **Articolul 5 va avea următorul cuprins:**

„Art. 5. — În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului va elabora norme metodologice de aplicare a prevederilor acesteia, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, și le va supune aprobării Guvernului.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

București, 15 decembrie 2003.
Nr. 537.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2003 privind subvenționarea dobânzilor aferente creditelor ipotecare acordate pentru construcția de locuințe prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2003 privind subvenționarea dobânzilor aferente creditelor ipotecare acordate pentru construcția de locuințe prin intermediul Agenției Naționale pentru Locuințe și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 12 decembrie 2003.
Nr. 845.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 55/2003 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articolul unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 55 din 14 august 2003 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul

privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului, adoptată în temeiul art. 1 pct. II.6 din Legea nr. 279/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 din 26 august 2003.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 21 octombrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 25 noiembrie 2003, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 15 decembrie 2003.

Nr. 538.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 55/2003 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 55/2003 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” — S.A. București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 12 decembrie 2003.

Nr. 846.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 445**

din 25 noiembrie 2003

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 2 și 3 din titlul I al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Serban Viorel Stănoiu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Aurelia Popa	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 2 și 3 din titlul I al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002. Excepția a fost ridicată de Liga Maiștrilor Militari de Marină din Constanța în Dosarul nr. 18.226/2002 al Judecătoriei Constanța.

La apelul nominal răspunde autorul excepției, prin împuternicit Ion Drăgan, constatându-se lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul autorului excepției solicită admiterea acesteia, pentru argumentele formulate cu prilejul ridicării excepției în fața instanței de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, întrucât consideră că textele de lege criticate sunt în conformitate cu dispozițiile din Constituție invocate ca fiind încălcate. De asemenea, arată că, de altfel, Curtea Constituțională a constatat constituționalitatea acestor texte de lege prin deciziile nr. 413 din 6 noiembrie 2003 și nr. 437 din 20 noiembrie 2003, care își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 ianuarie 2003, pronunțată în Dosarul nr. 18.226/2002, **Judecătoria Constanța a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 2 și 3 din titlul I al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie**

1945 — 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002. Excepția a fost ridicată de Liga Maiștrilor Militari de Marină din Constanța într-o cauză având ca obiect constatarea dreptului său de proprietate asupra unui imobil preluat abuziv.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susțin următoarele:

1. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 este contrară prevederilor constituționale ale art. 114 alin. (1), referitoare la „delegarea legislativă, care abilitază Guvernul României spre a emite ordonanțe în domenii ce nu fac obiectul legilor organice”; or, Legea nr. 10/2001 pe care ordonanța o modifică și o completează face parte, potrivit titlului, scopului și obiectului său de reglementare, din categoria legilor organice astfel cum acestea sunt definite prin art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție.

2. Dispozițiile art. I pct. 2 din titlul I, intitulat *Modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989*, din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002 sunt neconstituționale, deoarece: creează „fundamentul juridic de omitere a bunurilor imobile preluate în «orice chip» în perioada istorică enunțată, dacă acestea au o afectatiune din cele prevăzute în textul alin. (1) al art. 16 din lege”; modificarea operată conduce la o aplicare restrictivă a textului, cu efect sinonim exproprierei pentru o cauză de utilitate publică, însă fără dreptă și prealabilă despăgubire, dispusă „a priori” până la retrocedarea dreptului subiectiv, ceea ce contravine art. 41 alin. (3) din Constituție și Legii nr. 33/1994 care „obligă la nominalizarea celui supus acestei măsuri de excepție”; prevederile art. I pct. 2 și 3 din titlul I din ordonanța criticată nu sunt corelate cu textul de referință din Legea nr. 10/2001, care dispune cu privire la conservarea regimului juridic al imobilelor, ceea ce „creează — prin efectul neretroactivității legii — tratamente juridice incompatibile pentru imobilele deja restituite prin aplicarea art. 16 alin. (4), înainte și după modificare”; art. 16 alin. (4), modificat, instituie asupra imobilului vizat, pe durata afectatiunii, un drept de proprietate publică, cu omisiunea de a prevedea fie revenirea la forma și titularul dreptului de proprietate anterior preluării fără titlu, fie cu privire la înstrăinarea către terți, astfel că „ambiguitatea regimului juridic de urmat după această durată a afectatiunii” dă naștere la nedreptăți; prevederile criticate, care dispun cu privire la un bun preluat fără titlu valabil, încălcă dreptul de proprietate privată consacrat de art. 41

din Constituție, art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 alin. (1) din aceasta, precum și art. 6 din Legea nr. 213/1998.

În ceea ce privește neconstituționalitatea dispozițiilor art. 1 pct. 3 din titlul I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, autorul excepției susține că abrogarea alin. (5) al art. 16 din Legea nr. 10/2001 încalcă principiul separației puterilor în stat prin aceea că „suprimă controlul judiciar asupra actelor de realizare a Legii nr. 10/2001“. De asemenea, consideră că aceste dispoziții de lege încalcă prevederile constituționale ale art. 41 alin. (5), „care, în caz de divergență, conferă competență atributivă instanțelor judecătorești, orânduite și prin Legea nr. 33/1994“, și pe cele ale art. 21, referitoare la accesul liber la justiție.

Judecătoria Constanța apreciază că excepția ridicată este neîntemeiată. În acest sens se arată că: Legea nr. 10/2001 nu este o lege organică, întrucât nu reglementează regimul juridic al proprietății, ci aspecte particulare ale dreptului de proprietate privind restituirea imobilelor preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989; pentru ordonanțele de urgență, Constituția nu instituie interdicția de a reglementa în materia legilor organice, iar jurisprudența Curții Constituționale este în sensul că situația excepțională prevăzută de art. 114 alin. (4) din Legea fundamentală „poate reclama dispoziții de natura legii organice în absența cărora interesul public s-ar vedea periclitat“, art. 16 alin. (4) din Legea nr. 10/2001 este în concordanță cu art. 135 alin. (4) din Constituție, „care extinde sfera bunurilor — obiect exclusiv al proprietății publice în considerarea destinației lor afectate unei utilități publice determinate de autoritatea competentă“, invocarea încălcării dispozițiilor art. 41 alin. (3) din Constituție nu are relevanță, întrucât exproprierea poate privi doar bunuri care la momentul trecerii lor în proprietatea publică făceau obiectul dreptului de proprietate privată al persoanei și, oricum, regimul constituțional actual nu se poate aplica unor acte juridice săvârșite anterior intrării în vigoare a Legii fundamentale din 1991, pentru că s-ar opune principiului neretroactivității legii; omisiunea de reglementare a regimului juridic al bunurilor trecute în proprietatea publică a statului nu poate fi sancționată de Curtea Constituțională, deoarece aceasta nu are rol de legislator pozitiv; spiritul reglementărilor internaționale la care România este parte, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului sunt în sensul că statul dispune de apreciere în privința bunurilor pe care le afectează unei utilități publice, astfel că nu se poate reține încălcarea prevederilor constituționale ale art. 11 și 20 alin. (1); abrogarea alin. (5) al art. 16 din ordonanța criticată reprezintă o opțiune a legiuitorului, ce nu poate fi cenzurată de către Curtea Constituțională, și, totodată, „rămâne fără nici o consecință asupra accesului liber la justiție și a principiului separației puterilor în stat“.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 18¹ din Legea nr. 35/1997, cu modificările ulterioare, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Președintele Camerei Deputaților apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. În acest sens arată: pretinsa încălcare a prevederilor art. 114 alin. (1) din Constituție, referitoare la delegarea legislativă, nu poate fi reținută, întrucât alin. (4) al aceluiași articol nu instituie interdicția de a reglementa în materia legii organice, singura condiție impusă pentru adoptarea ordonanțelor de urgență fiind justificarea situației excepționale; noua

redactare a art. 16 alin. (4) din Legea nr. 10/2001 nu constituie o expropriere pentru cauză de utilitate publică, actuala dispoziție de lege fiind conformă atât prevederilor art. 135 alin. (4) din Constituție, care permit legiuitorului să stabilească și alte bunuri care fac obiectul exclusiv al proprietății publice, cât și art. 1 al primului Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care conferă statelor dreptul de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosinței bunurilor conform intereselor generale; omisiunea de a reglementa regimul juridic al imobilelor prevăzute de art. 16 alin. (4) din lege nu poate face obiectul controlului de constituționalitate, iar pe de altă parte, alin. (3) al art. 16 conține dispoziții pentru această situație; abrogarea art. 16 alin. (5) din lege prin prevederile art. 1 pct. 3 din titlul I din ordonanța criticată nu încalcă principiul constituțional al liberului acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, și nici principiul separației puterilor în stat.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. În acest sens arată: modificarea Legii nr. 10/2001 printr-o ordonanță de urgență a Guvernului nu este contrară dispozițiilor din Constituție invocate ca fiind încălcate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale prin care aceasta a statuat că Guvernul este limitat la domenii care fac obiectul legilor organice numai în ceea ce privește ordonanțele emise în temeiul unei legi speciale de abilitare, ordonanțele de urgență putând fi emise în orice domeniu, dacă este îndeplinită condiția existenței unor situații excepționale; soluția art. 16 alin. (4), modificat prin ordonanța criticată, nu constituie o expropriere, câtă vreme prin aceasta se reglementează regimul juridic al unora dintre imobilele preluate abuziv, cu privire la care solicitantului i se poate stabili „dreptul de proprietate și nu dreptul însuși“, iar „exproprierea poate privi doar bunuri care, la momentul trecerii în proprietate publică, fac obiectul dreptului de proprietate privată al persoanei“, omisiunea reglementării regimului juridic al bunurilor după încetarea afectării publice, pe de o parte, nu poate fi sancționată de Curtea Constituțională, iar pe de altă parte, alin. (3) al art. 16 dispune cu privire la această situație; abrogarea alin. (5) al art. 16 este o problemă de opțiune legislativă necenzurabilă de către Curtea Constituțională, iar accesul la justiție nu este îngrădit prin această abrogare; stabilirea categoriilor de bunuri care fac parte din domeniul public este, de asemenea, o chestiune de opțiune legislativă și de oportunitate, legiuitorul fiind abilitat, potrivit art. 135 alin. (4) din Constituție, să dispună prin lege; stabilirea prin lege a categoriilor de bunuri aparținând domeniului public și regimul juridic aplicabil nu contravin prevederilor art. 11 și 20 din Constituție.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, deoarece: dispozițiile art. 114 alin. (1) din Constituție nu sunt relevante în susținerea neconstituționalității legii criticate, întrucât, pentru ordonanțele de urgență, art. 114 alin. (4) din Constituție nu instituie interdicția de a reglementa în materia legii organice, singura condiție impusă pentru adoptarea lor fiind justificarea situației excepționale; modificarea art. 16 alin. (4) din Legea nr. 10/2001 nu constituie o expropriere pentru cauză de utilitate publică și este conformă atât prevederilor art. 135 alin. (4) din Constituție, cât și prevederilor art. 1 al primului Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificat de România prin Legea nr. 30/1994; omisiunea reglementării regimului juridic al imobilelor prevăzute la art. 16 alin. (4) din legea criticată nu poate face obiectul controlului de constituționalitate, iar pe de altă parte, alin. (3) al art. 16 conține dispoziții pentru această situație; abrogarea art. 16 alin. (5) din lege prin prevederile art. 1

pct. 3 din titlul I din ordonanța criticată nu încalcă principiul constituțional al liberului acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, și nici principiul separației puterilor în stat.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților, Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, republicată, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, republicată, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 1 pct. 2 și 3 din titlul I al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002. Aceste prevederi au următorul cuprins:

— Art. 1 pct. 2: „*Alineatul (4) al articolului 16 va avea următorul cuprins: «(4) Bunurile stabilite potrivit procedurii prevăzute la alin. (2) sunt, pe durata afectării de interes public, bunuri proprietate publică și au regimul prevăzut de lege.»*;

— Art. 1 pct. 3: „*Alineatul (5) al articolului 16 se abrogă.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile de lege criticate contravin, în ordinea invocării lor, art. 114 alin. (1), art. 41 alin. (3) și (5), art. 11, art. 20 alin. (1) și art. 21 din Constituție. La data pronunțării prezentei decizii, potrivit Legii de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 22 septembrie 2003, la art. 11 s-a introdus alineatul (3), iar la art. 21 s-au introdus alineatele (3) și (4). De asemenea, potrivit Constituției României, republicată, cu reactualizarea denumirilor și o nouă numerotare a textelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003, art. 114 alin. (1) a devenit art. 115 alin. (1) și art. 41 alin. (3) și (5) a devenit art. 44 alin. (3) și (6). Dispozițiile din Constituție invocate ca fiind încălcate au următorul conținut:

— Art. 115 alin. (1): „*Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice.*”;

— Art. 44 alin. (3) și (6): „*(3) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. [...]*

(6) Despăgubirile prevăzute la alineatele (3) și (5) se stabilesc de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție.”;

— Art. 11: „*(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.*

(2) Tratatul ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.

(3) În cazul în care un tratat la care România urmează să devină parte cuprinde dispoziții contrare Constituției, ratificarea lui poate avea loc numai după revizuirea Constituției.”;

— Art. 20 alin. (1): „*Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*”;

— Art. 21: „*(1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) Nici o lege nu poate îngradi exercitarea acestui drept.

(3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

(4) Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.”

Autorul excepției mai invocă și încălcarea art. 1, intitulat *Protecția proprietății*, din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevede: „*Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.*

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenajărilor.”

Se invocă, de asemenea, încălcarea prevederilor Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, precum și ale art. 6 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, potrivit cărora: „*(1) Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat.*

(2) Bunurile preluate de stat fără un titlu valabil, inclusiv cele obținute prin vicie de consimțământului, pot fi revendicate de foștii proprietari sau de succesorii acestora, dacă nu fac obiectul unor legi speciale de reparație.

(3) Instanțele judecătorești sunt competente să stabilească valabilitatea titlului.”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională reține următoarele:

I. O primă critică de neconstituționalitate constă în susținerea potrivit căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, care modifică și completează Legea nr. 10/2001, încalcă prevederile art. 115 alin. (1) din Constituție, republicată, referitoare la delegarea legislativă, în sensul căreia Guvernul este abilitat să emită ordonanțe în domenii ce nu fac obiectul legilor organice. Or, Legea nr. 10/2001, pe care ordonanța o modifică și o completează, face parte, potrivit titlului, scopului și obiectului său de reglementare, din categoria legilor organice astfel cum acestea sunt definite prin art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, republicată.

Această critică urmează a fi respinsă, deoarece, potrivit dispozițiilor art. 115 alin. (6) teza întâi din Constituție, republicată, ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, de unde rezultă că acestea pot reglementa materii rezervate legilor organice și ordinare. Sub acest din urmă aspect, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că interdicția de a emite ordonanțe în domeniul legilor organice privește exclusiv ordonanțele adoptate în temeiul unei legi de abilitare, nu și ordonanțele de urgență.

II. Cea de a doua critică de neconstituționalitate se întemeiază pe susținerea că dispozițiile art. 1 pct. 2 și 3 din titlul I al ordonanței exceptează de la prevederile Legii nr. 10/2001 o serie de bunuri, prin introducerea acestora

în categoria bunurilor proprietate publică, ceea ce este sinonim cu exproprierea, contravenind astfel art. 44 alin. (3) din Constituție, republicată, și Legii nr. 33/1994, precum și art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală și art. 6 din Legea nr. 213/1998.

Curtea constată că nici această critică nu poate fi primită. Stabilirea imobilelor care nu vor fi retrocedate în natură și pentru care nu se acordă măsuri reparatorii prin echivalent, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, reprezintă o opțiune a legiuitorului, aspect cu privire la care Curtea Constituțională nu este competentă să se pronunțe. În acest sens, în jurisprudența sa, Curtea a statuat în mod constant că ea nu se poate substitui legiuitorului deoarece, potrivit art. 61 din Constituție, republicată, Parlamentul este singura autoritate legiuitoare a țării. De altfel, bunurile în legătură cu care dispune art. 16 alin. (4) din legea criticată nu sunt proprietatea unei persoane private, deoarece calitatea de proprietar se naște numai de la data restituirii lor, în condițiile prevăzute de Legea nr. 10/2001. Așa fiind, Curtea nu poate reține încălcarea prevederilor constituționale ale art. 44, care statuează cu privire la „Dreptul de proprietate privată”, ale art. 11 alin. (1) și (2) privind „Dreptul internațional și dreptul intern” și ale art. 20 alin. (1) referitoare la „Tratatele internaționale privind drepturile omului” și nici dispozițiilor art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, republicată, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 pct. 2 și 3 din titlul I al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, excepție ridicată de Liga Maiștrilor Militari de Marină din Constanța în Dosarul nr. 18.226/2002 al Judecătoriei Constanța.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 noiembrie 2003.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef,
Gabriela Dragomirescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
